

מה חדש בבירתנו?

החכם יהושע זעליג שאכנאוויץ בארץ ישראל

בלוית מר פרוש, מזכיר, אגודת ישראל, ביקר במערכת, "דאר היום" מר יהושע זעליג שאכנאוויץ, שבא לארץ עם קבוצה של תיירים שנתארגנה על ידי "אגודת ישראל" בפרנקפורט. מר שאכנאוויץ היושב בקפיעות בפרנקפורט זה 25 שנה הוא עורכו הראשי של "דער איזרעליט" השבועון החרדי היותר עתיק בעולם, בשפה הגרמנית. מר שאכנאוויץ כותב רומנים היסטוריים. ספרו "ממלכת היהודים בכוזריה" נתרנם לעברית ויוצא לאור בהוצאת "אמנות". עכשו עומדים להופיע באותה הוצאה שלושה מספריו, בתרגומי-הם של פיכמן וברוך. אחד הספרים העומדים להור-פיע הוא "אברהם בן אברהם", הכולל את התקופה השלמה של הגאון סוילנת.

שאלנו את הסופר החכם לרשמינו מן הארץ והוא הואיל להשיבנו:

— ראיתי את ארץ ישראל בתורכנה ובבנינת. בכיתי ושמחתי. ובראותי את העיר העליזה תל-אביב בפודים נמלא לבי געגועים על קרושת הארץ בירושלים.

שאלנו את מר שאכנאוויץ אם וותרנה עם המנוח הרב"ג היום זוננפלד:

— תיכף לבואי לארץ—השיב הסופר הנכבד— בקרתי את הרב זוננפלד המנוח. זה היה הרושם הראשון והיותר חזק. למרות חולשתו התחזק הרב ויהם על מטתו. חכינו מעט אצל הרלב ויקבל את בניתו וכמעט לא הרפה את ידי מידיו. מתוך כבי אסר לי: "במו שזכותם לראות את ירושלים בתור-בנה כן תוכו לראות את ירושלים בבנינת".

"אחר כך הצגתי לפניו את כל חברי הקבוצה ולכל אחד ואחד הושיט את ידו ונתן את ברכתו. "היו בינינו גם שני מתבוללים קיצוניים: ע"ד ורופא, והם עמדו ובכו בראותם את הזמן ההולך וישוב מדבר."

"אז בקשני הרב שאבקרו עוד פעם, לכדי, ול-כן חזרתי ירושלימה בשבת, אולם הד"ר הודיעני כי מצבו אנוש ולא אוכל לראות פניו. ואני השמעתי את י הדברים שבקשתי להשמיע באוזני בשעת הלוייה. אני הספדתי בשם מרכז אגודת ישראל העולמית לעניני א"י והועה"פ העולמי, ואף שדברתי גרמנית שמעו את דברי כולם וטרעשו".

בידידות נפרד הסופר הנבון מעל חברי המערכת. לפני לכתו סיפר מר פרוש כי בבוא ועדת המשאל בקשר למנדט לא"י בקרה גם אצל הרב המנוח ושאלתהו למי לדעתו יש למסור את המנדט. הרב ענה: לאנגליה. אח"כ נשאל: הכיצד הנך מאמין שבארץ קמנה וצרה כארץ ישראל ויכלו לחיות חמשה עשר מליון יהודים? והרב ענה על כך: "ה ש מ ע ת מ כ כ ר ע ל א מ ש ת א מ ר ל י ל ד י ה ש צ ר ח מ ק ו מ ב ש ב י ל סף". טוב שיכנסו להיסטוריה הדברים העמוקים האלה.

לגורל הגנים שנסגרו ע"י הגזלת הסוכנות

בראשית השנה, עם כניסת המורים לעבודה רצתה הסתדרות המורים לשמור על שלמות בנין החנוך—ומתוך כך הוחלט על הטלת סגנית מיו-חדת—נוסף לתרומת החדש—לשם החזקת הגנים שנסגרו ע"י הנהלת הסוכנות.

אפס, כי המצב המיוחד שבו נתונים השנה המורים, מצב שלא נעלם מעיני הצבור, לא יכלו החברים לקיים את הרישת ההסתדרות במלואה—ותוצאות המגבית הראו שאין שום אפשרות להחזיק בשנה זו את הגנים בכחות המורים בלבד. כחצי שנה יכלה ההסתדרות להטיל על שכי-מה את על הגנים—ובאין סכויים להטבת המצב נאלץ מרכז המורים להסיר מעליו את האחריות להחזקת הגנים האלה מכאן ולהבא.

חשב המרכז, שהקבל הרחב ומוסדות הצבור והישוב יבואו לעזרת הגנים ובכחות גשורתפים יהזיקו בהם עד תום השנה ויצילו שלש-מאות ילד וילדה—ברובם הנדול מבני ערות המזרח—מזרח-עות המסיון ומכמה וכמה תקלות הצפויות להם באין חנוך.

אך לשוא—המוסדות הראו אזלם יד ואפס-יכולת—ולא יכלו לעזור אפילו במדת-מה — וכך נסגרו הגנים שכמשך השנים הוחזקו ע"י הנהלת הסוכנות ושגורלם היה צריך לעזוע את מוסדות הישוב והצבור.

תשע נגנות הוצאו ללא כל יסוד מוצדק בבקר לא עבות מתוך שורת העובדים בשדה החנוך — לאחר שהקדישו את מיטב כחותיהן ומרצן לטובת הילד העברי בניל הגן. לנגנות אלו חיבים אנו תודה במיוחד, שכן מתוך רצון חזק לשמור על הנהלת החדשה נכנסו לעבודה בראשית השנה בת נאים קשים וללא סכויים — ולמרות המכשולים ואבני הנגף שעמדו בדרכו המשיכו בעבודתן מתוך נאמנות ומסירות בלתי פוסקת.

תערוכת הפרחים במגדל דוד

בנוכחות קהל מוזמנים רב של יהודים אנגלים וערבים ובראשותו של ה-מ. הנציב העליון נפתחה אתמול אחר הצהריים, תערוכת הפרחים באולם מגדל דוד.

בתערוכה זו הוצגו ירקות פרחים ממינים שונים שרובם היו של ערבים ואנגלים. בין היהודים השתתפו כפר הנוער ומקוה ישראל.

הנציב העליון חלק לבסוף את הפרסים לבעלי מציגי הפרחים המצטיינים ביותר. פרס ראשון לפרהים עלה ללירה אחת ופרס שני לחצי לא"י. מציגי הירקות היותר מוצלחים נתנו להם גביעי כסף.

נשא פרידה לה"י קרניאל

אמש נערכה בבית"ס לאתיות הדסה מסבת פרי-דה לה"י קרניאל, שעזב את משרתו בהדסה, ע"י מרדכי המשרד הראשו ובית החולים רומשילד ובחשי-התפוח ההנהלה של הדסה.

נשטעו נאוטים נלהבים מאת חבריו בעבודה ה-ה ידוני וברמן, וגם מאת ד"ר יסקי, מנהל הדסה, וד"ר ר כענלסון ונקראו גם מכתבי ברכה ובתוכם מכתב נאה ממר מ. גרין, הנואמים הביעו את רגשי חוק. רוב למר י. קרניאל ואת צערים העמוק על עזבו אותם אחריו 13 שנה של עבודה משותפת ופורית בהדסה. לאות חיבת ולזכרון היוגשה לו מתנה נאה — כ"י-כתיבת שישטשו לו לעבודתו הספרותית.

פגישה בין הנציב העליון וראשי העיריות

היום, בשעה 11.30 תתקיים במשרד הממשלה פגישה בין ה-מ. הנציב העליון ובין ראשי העיריות והמועצות המקומיות. לפגישה זו תוזמנו גם העתונאים כולם. ואלה הם המוזמנים:

- ריזנגוף—תל-אביב; גורדיצקי—רהובות; מאירוביץ—ראשון לציון; שטמפר—פתח-תקופה; שפירא—עפולה; נימה אפי—סבא—קפליה; סלים אלחני—אחמד טייבה; (המועצות המקומיות). ראשי העיריות; ירושלים—ראניב ביי נשאש ביי; חברון—שיך מובלס חמורי; בית להם—ניקולה אפי שא-הין; עזה—פחמה אלחסיני; יפו — עאצם ביי סעיד; באר שבע—תאני אלדון ניסאני; רמלה — שיך מוסטפה אלביירי; עכו—תאופיק אפי עבדי אללה; חיפה—חסן ביי שוקרי; שכם—סולימן ביי טוקאן; טבריה—זכי אפי אלחדיף; נצרת—סלים אפי בשארה; צפת—עלי רידה ביי נתאוי.

מר גרשון טננבוים שוחרר

בקשר עם הידיעה שנתפרסמה אתמול בעתון ננו על החפוישים שנערכו בביתו של ה' חיים טננ-בוים—גודע לנו כי המשטרה קבלה "ידיעה" סודית שכבית הג"ל נמצא כמות ידועה של חשיש.

למרות החפויש הממושך לא הצליחה המשטרה לגלות חבר והנאסר, ה' גרשון טננבוים, שוחרר בערבות.

הגינה לרצח

כפי ששמענו חונן רוצח האשה הזקנה מר-טיסבון שפסק דין למות שיצא ננדרו התאשר שנית לפני זמן מה ע"י בית הדין העליון.

הנציב העליון המתיק את דינו לעבודת פרך עולמית.

הרצח בכפרים

רמלה: בליל 28 למרץ נרצחה ע"י דסירה בפגזון הפלתיח, קסמה ריואק מכפר סחרת. בקשר עם רצח זה נאסר אחי הנרצחת.

גשם

אחר צפיה ממושכה התקדרו אתמול השמים בעבים וגשם חזק ירד במשך זמן מה.

בתחנת הנסיון

את התשלום בסך 1 לא"י צריכים להכניס רק אלה מהמשתתפים הרוצים לאכול בכפר ילדים.

בועז הקהלה הירושלמי

בישיבת ועד הקהלה העברית בירושלים שהת-קיימה ביום השני בערב נבחרו אחת עשרה ועדות. כל מפלגה משתתפת בועדות השונות לפי אחוז באי כחה בקהלה. כמו כן נבחרו יושבי ראש לכל ועדה וועדה.

אגודת הדיירים חברה הדדית בע"מ ירושלים

חלקה ביום הששי י"ז אדר ב" קושנים פרטיים לכבוצה הראשונה, הקבוצה השניה תקבל את הקו-שנים שלהם ביום ד' כ"ב אדר ב". החברים המ-עונינים לקבל את הקושנים שלהם עליהם לפנות אל הועד ויסדרו את השכונם.

עוד בענין "המשפטי"

אתמול נתבעו לפני בית דינו של הרב פרנק כחה צעירים מ"אגודת ישראל" שלקחו חלק במשפט שישו לעצמם נגד ראשי הרבנים, אתד"ם מהם התנצלו שלא לקחו כל חלק במשפט אחריו הודיעו כי מעשה זה נעשה בלי כונה תחילה וכחם לא נענו להזמנת בית הדין.

כל מו"מ המשפט נמשך במרץ נגד התועבה הגדו-גלה חזאת.

הקונצרט של אורה שלום

במצי"ש 2.4.32 יתקיים הקונצרט של הגבי אורה שלום (שפירא). ליד הפסנתר: הגבי ברציו. בתכנית: הנדל, באך, מנדלסון, בלוך ועוד. כרטי-סים נמכרים.

הרצאת פרופ' ז' ברודצקי

על מקום המתימטיקה במחשבה המודרנית שיועדה ליום ה', כ"ג אדר ב" נדחתה ליום א" כ"ו ידר ב". בשעה 4 אחח"צ.

הרצאת ד"ר סרמון

ד"ר ג'ורג' סרמון ירצה על חטע והתרכות על ימי וגינים (בהדגשה מיוחדת על ספרות הערבים), בכ"ז אדר ב" בשעה 4 אחח"צ באולם לחימיה של הטכנולוגיה העברית.